

com en el primer cas. Abans de la metamòrfosi estava ja notablement més clara, sense arribar per ço a reprendre del tot la color verd clar primitiu, potser per no alimentarse de fulles verdes sinó medul'la tendra. La metamòrfosi fou en principi de setembre. La crisàlida es conserva encara al moment en què escriu (13 d'octubre). La papellona apareixerà, naturalment, en la primavera de 1929. - A. CODINA.

Geografia Botànica. Dr. P. FONT QUER. Geografia Universal, fasc. 8, pp. 415-440. Publicacions del Instituto GALLACH. Barcelona.—Comença el treball amb un estudi dels factors que motiven la dispresió de les plantes sobre la superfície terrestre. L'autor descriu després, els més importants tipus de vegetació: boscos, prats, deserts. Posa de manifest la independència de les plantes entre sí i amb els animals. Les associacions vegetals, conjunt natural i espontani, són objecte de la seva atenció. Amb elles acaba la part general per a ocupar-se seguidament de la vegetació, caràcter i florística, en les seves diverses zones. La vegetació de les muntanyes en els seus pisos inferior, montà i alpi, i la vegetació de les aigües completen el quadro geobotànic.

Dintre dels estrets límits imposats per les exigències editorials, valents per a un mestre en la matèria, dóna el Dr. Font Quer, mercès a la claretat del seu estil didàctic, una idea exacta de les qüestions tractades. Esquemes, cartes i gravats acompanyen el text.—Miquel de GARGANTA.

Nota sobre el *Leucanthemum arundanum* (Bss.) Cuatr.—Dr. J. CUATRECASAS. «Cavanillesia», vol. I, fasc. I-III.

Gràcies a l'abundància de material de què ha disposat, l'autor estudia amb tot detall aquesta espècie polimorfa a la qual subordina el *Leucanthemum atlanticum* (Ball) Maire i el *L. Mairei* Humbert. Proposa un nou agrupament específic, basat sòlidament.—Miquel de GARGANTA.

La Plana de Vich. Gonçal de REPARAZ (fill). Enciclopedia de Catalunya, Barcelona, 1928.—Llástima que no s'hagi posat més cura en la redacció de quant fa relació amb la vegetació.

En la successió altitudinal, sempre l'alzina forma un pis marcadament inferior al roure (*Quercus pubescens* i *Q. sessiliflora*) quins límits naturals son pels vols dels 800-900 m. d'altitud, segons l'exposició. Unicament condicions estacionals modifiquen aquesta llei; així podem veure baixar els rouredes per dessota de la *Quercus ilex* fins al fons de la plana en les torrentades i reconssats i humits; però això no altera pas la norma general de la distribució per les falces de les muntanyes. A més altitud, 1100 m., se troba la fageda que pot baixar fins a 900 m. en vessants fresques i barrancades. Per altra part, no cal confondre les moreres

esbarzers (diferents espècies de *Rubus* Rosacies) amb l'arbre morera (*Morus nigra* i *M. alba*); aquelles son abundoses però aquestes solament se cultiven en alguns horts, dels quals pot ser se'n haigin escapat qualche vegada.

Això, no obstant, no vol treurer mèrit al treball del Sr. Reparaz, qual excel·lència celebrem per ser obra tan ben madurada en tots els extrems.

—J. CUATRECASAS.

Labor científica del R. D. LONGINOS NAVÁS, S. J. Homenaje al cumplir los 70 años de su vida. ANTONIO DE GREGORIO ROCASOLANO. Revista de la Academia de Ciencias Exactas, Físico-Químicas y Naturales de Zaragoza 1928.—Intel·ligència, voluntat, cultura, laboriositat, nervís, resistència, frugalitat, austeritat posats al servei d'un investigador pedagògic i científic tot això culmina en la persona del P. Navás per a la major gloria de la Ciència pàtria.

Els seus deixebles no podien posar-li millor corona amb motiu dels seus 70 anys complets en 7. III. 28 que l'index de les publicacions llurs. Això es el més eloqüent homenatge, la satisfacció de veure que lo escrit no ha sigut en va, sino qu'es estimat pels que porten afició a algún dels seus amors: Ciència i Fé. Els llibres i folletóns de devoció sumen més de 70. Els de Història Natural i ciències afins passen de 700 dels quals més de la meitat versen sobre Neurópters, els seus favorits. Les crítiques de llibres arriben a més de 1000. Les novetats de biologia sistemática adquirides per a la Ciència entomològica pasen de 2000. I això no es un testament o una jubilació puix el P. Navás es prou jove pera no donar encara per acabada la seva labor científica.

Uneixo el meu particular testimoni de consideració i estima a tan preclar mestre als dels que l'han festejat publicant-li l'index de la llur labor ascética, pedagògica i científica. Allí no diu encara qu'ell és el fundador i ànima de la Sociedad Ibérica de Ciencias Naturales i de la Sociedad Entomològica de España amb els llurs respectius XXVII i XI volums publicats.—A CODINA.

Apidos de España. Estudio monográfico de las *Dasypoda*. Latr. M. QUILIS. «Eos», Revista Española de Entomología, t. IV, cuaderno 2.º, pp. 173-241 (49 figs., lám. III-V), 28, noviembre de 1928. Madrid.—Fa poc que amb motiu de la monografia del gènere *Bombus* sots el matèix plan amb que avui l'autor publica l'estudi de les *Dasypoda*, li auguravem un falaguer resultat en el seguici de monografies genèriques de Himenòpters. La de ara ha resultat acabada per tots conceptes. L'aparell genital mascle com en aquell, es la base d'aquest estudi, àdhuc l'index de Kruger pel cap i l'abdominal de l'autor, són tinguts en compte per la més encertada determinació de les espècies, lo que faciliten bones il·lustracions. Son